

Yennɛle yɔn sɛnrɛ yofɔ

ZAKARI

wi sɛwɛ we

Sɛwɛ wi nawa sɛnrɛ

Zakari wila pye naa Yennɛle yɔn sɛnrɛ ti yuun wagati nunɔba ni Yennɛle yɔn sɛnrɛ yofɔ Azhe wi ni. Wùu Yennɛle yɔn sɛnrɛ ti yo, a kì yɛlɛ cɛnmɛ kanɔurugo naa nafa (520) yɔn ko tin na Zhezu Kirisi wi fa se. Ki sɛwɛ ɲa wi yɛn ma kɔn ma yiri kɔnsaga shyen. Ki kɔnsara shyen tì jɛn ma wɔ ti yɛɛ ni. Pe sila ti yɔnlogɔ wagati nunɔba ni.

Wa wi kɔnsaga kɔnɔbanɲa ki ni (1-8), Zakari wi yɛn na para yariyanra kolotaanri sɛnrɛ na nari yɛɛ yuun, to nda Yennɛle làa naga wi na we. Mɛrɛɛ wà la ki yariyanra ti kɔrɔ wi yo Zakari wi kan. Yennɛle li yaa ka pan mbeli woolo pe saga. Yennɛle li yaa kali gbɔgɔwɔ pi naga naa wa Zheruzalemu ca. Janmaratigi Zorobabeli wo naa saraga wɔfɛnnɛ to Zhozuwe wi ni, pe yaa ka leele pe yɛɛ sin pe shɛrigo gbɔgɔ ki kan naa fɔnɲɔ.

Sɛwɛ wi kɔnsaga shyen wogo (9-14) ko yɛn na para kiti ɲa wi yaa ka kɔn cɛngɛlɛ ɲɛle ke yɛn ma Izirayeli tara ti maga wo sɛnrɛ na. Ki yɛn na para fun wunlunana wa sɛnrɛ na, ɲa wi yaa ka yiri mboo yɛɛ tirige kɔnaa mbe pye cew tafo. Ali na kaa pye Zheruzalemu ca juguye pè lɛɛ, Yennɛle li yaa ka cew ta pe na. Ki yɛn ma yɔnlogɔ ma yo fɔ:

Ko wagati wo ni, Yawe Yennɛle lo li yaa ka pye
wunluwo tara ti ni fuun ti go na. Ko pilige
ko ni, Yawe Yennɛle lo nungba pe lo li yaa
ka pye Yennɛle le. Lo nungba pe lo mɛɛ
ko pe yaa kaa yinri (Zaka 14.9).

Sɛwɛ wi yɛn ma koonlo yɛɛ ɲga na

Yawe Yennɛle laa yariyanra naga Zakari wi na
konaa ma sɛnrɛ le wi yɔn 1-8

Izirayeli woolo poro naa pe cɛnyɛnɛ pe kala
9-14

Yawe Yennɛle li yaa jɔlogo wa Izirayeli woolo
pe cɛnyɛnɛ pe na 9.1-8

Yawe Yennɛle li yaa yeyinɲge kan li woolo
pe yeri konaa mbaa pe kagala ke yongo
9.9-14.21

YENNɛLE LAA YARIYANRA NAGA ZAKARI WI NA

1-8

*Yennɛle li yo fɔ Izirayeli woolo
pe pe kapere ti jɛn peri yaga*

¹ Wunlunaɲa Dariyusi wi wunluwo pi yeɛ
shyɛn wolo li yɛnge kolotaanri wogo ki ni, Yawe
Yennɛle li sili sɛnrɛ ti yo Yennɛle yɔn sɛnrɛ yofɔ
Zakari wi kan. Zakari to wo lawi ɲa Berekiya.
Berekiya to wo lawi ɲa Ido. Laa wi pye fɔ†:

² «Mi ɲa Yawe Yennɛle mi nawa ɲgbɛn ye
teleye pe ni fɔ jɛɲɛ.

³ Ki yo ki leele mbele pe kan fɔ Yawe Yennɛle
na yawa pi ni fuun fɔ, pa li yo yɛɛn fɔ:
«Ye songoro ye pan na korogo!

† 1:1 1.1: Esidi 4.24-5.1; 6.14

Yawe Yennɛle na yawa pi ni fuun fɔ, lo li yo ma.
Kona, pa mi fun mi yaa songoro mbe pan ye
korogo.

Yennɛle na yawa pi ni fuun fɔ, lo li yo ma.>

⁴ «Yaga ka pye paa ye teleye pe yen. Faa
Yennɛle yon senre yofenne kongbanmbala paa
ki yari pe kan ma yo fɔ, pa Yawe Yennɛle li yo
yɛɛn fɔ:

<Ye yiri wa ye kombegele ke ni,
ye ye katijangara ti yaga.
Ɛɛn fɔ pe sila logo na yeri,
pe sila na senyoro ti jate.

Yawe Yennɛle na yawa pi ni fuun fɔ lo li yo ma.>

⁵ «Ye teleye pe yen se yeri? Yennɛle yon senre
yofenne wele sin? Pe mbe ya koro go na sanga
pyew le?

⁶ Ma si yala, na senyoro to naa ngasegele
ngele mila yo na tunmbyeele mbele Yennɛle yon
senre yofenne pe kan, ki kagala kɛ pye ma yon
fili ye teleye pe na! Kona, a ye teleye pɛ si pe
tangelomɔ pi kannga, ma sho fɔ: <Yawe Yennɛle
na yawa pi ni fuun fɔ lɛa ki kon maga tɛgɛ mbe
we jolo mbe yala we tangelomɔ pee po naa we
katijangara ti ni. Ko li pye we na.> »

*Yariyanga kongbannga nga
Yennɛle yon senre yofɔ wila yan:
Shonye kala*

⁷ Dariyusi wi wunluwo pi yeɛ shyen wolo li
yenɛgɛ kɛ ma yiri nungba wogo ki ni, ko nga
ki yen Shebati† yenɛgɛ ye, ki pilige nafa ma yiri

† 1:7 1.7: Shebati yenɛgɛ ki ma saa to ma yala Wɛmbirikoon
(Feviriye) yenɛgɛ ki nandogomɔ po ni.

tijere wogo ki na, a Yawe Yennɛle li sili senre ti yo Yennɛle yon senre yofɔ Zakari wi kan, wo ɲa wila pye Berekiya wi pinambyɔ konaa ma pye Ido wi pishyenwoo. Zakari wila ki yege yo ma yo fɔ:

⁸ Ki yembine li ni, a mɪ si yariyanga ka yan. Nana wawi wila pye ma lugu shon yeen na, ma yere miriti tire ta sogowɔ gbunlundɛge ka ni. Wa wi pungo na, shonye pele yege la pye wa yeenle yeenle, naa conro woolo konaa fiile fiile ni†.

⁹ A mɪ si yewe ma yo fɔ: «Na tafɔ, ki shonye mbele yeen pe yen na yingi wogo nari?»

Merege ɲa wila pye na para na ni, a wɪ silan yon sogo ma yo fɔ: «Pe yen na yaraga ɲga wogo nari mi yaa ki korɔ wi yo ma kan.»

¹⁰ Kona, nana ɲa wila pye ma yere wa miriti tire ti sogowɔ pi ni, wɪ si senre ti le, mee na pye fɔ: «Porɔ wele Yawe Yennɛle li torogo pe pan pe tara ti yanri pe toro.»

¹¹ Kona, a shon lugufenne pɛ si Yawe Yennɛle li merege ɲa wila pye ma yere wa miriti tire ti sogowɔ wi pye fɔ: «Wɛ saa tara ti yanri ma toro, wɛge yan fɔ tara na woolo pe ni fuun pe yen yeyinɲge na ma pye pow.»

¹² Kona, a Yawe Yennɛle li merege wɪ si senre ti le, ma yo fɔ: «Yawe Yennɛle na yawa pi ni fuun fɔ, ki ye le nafa taanri ma yiri ke wolo loli na, ma yen ma nawa ɲgban Zheruzalemu ca konaa Zhuda tara sannda ti ni, ma yaa je mbe yo ma se pe yinriwe ta fɔ sa gbon wagati wiwiin?»

† 1:8 1:8: Naga 6.2-4

¹³ Mērege ɲa wila pye na para na ni, a Yawe Yennɛle li suu yon sogo ma sentanra naa kotogo sogowo senre yo maa kan.

*Yawe Yennɛle li yaa Zheruzalemu
ca ki yinriwe ta*

¹⁴ Kona, mērege ɲa wila pye na para na ni, a wì silan pye fɔ: «Ki senre nda ti yari leele pe kan ma pe pye fɔ: <Yawe Yennɛle na yawa pi ni fuun fɔ, pa li yo yeen fɔ:

Zheruzalemu ca konaa Siyon yanwiga ɲga wa ki ni,

ti yen mala ndanla jenge, a ti kala li gbogo na yeri fɔ jenge.

¹⁵ Een fɔ cengele ɲgele ke yen ma cen yeyinɲge na,

mì nawa ɲgban ke ni fɔ jenge;

katugu mi wo na, mla konro ta jenri Izirayeli, na woolo pe ni,

een fɔ, a koro si ka taga pe jologo ki na.

¹⁶ Ki kala na, mi ɲa Yawe Yennɛle, pa mì yo yeen fɔ:

Mi yaa songoro mbe pan mbanla yinrindawa pi naga Zheruzalemu ca ki na.

Pe yaa na go ki kan wa naa.

Pe yaa ka taanlamana li tɛge mbe taanla li ni wa Zheruzalemu ca†.> »

Yawe Yennɛle na yawa pi ni fuun fɔ, lo li yo ma.

¹⁷ Ki senre nda ti yari naa leele pe kan, ma pe pye fɔ Yawe Yennɛle na yawa pi ni fuun fɔ, pa li yo yeen fɔ:

† 1:16 1.16: Pe yaa ka taanlamana li tɛge mbe taanla li ni wa Zheruzalemu ca, jango mbe ca ki kan naa fɔnɲgo.

«Na cara ti yaa songoro mbe yin naa yarijende
legere ni.
Mi na Yawe Yenngelɛ, mi yaa ka Siyon ca woolo
pe kotogo ki sogo pe na naa.
Mi yaa ko nga Zheruzalemu ca ki pye na wogo
naa.»

2

*Yariyanga shyen wogo nga
Yenngelɛ yon senre yofɔ wila yan:
Yenngelɛ tijere naa fenle nambala
kala*

¹ Ko pungo na, a mɛ silan yegɛ ki yirige ma
wele; mbe ka wele, a mɛ si yenngelɛ tijere yan.

² Merɛge na wila pye na para na ni, a mɛ suu
yewe ma yo fɔ: «Ki yenngelɛ ngele koro yen na
yingi wogo nari?»

A wɛ silan yon sogo ma yo fɔ: «Ki yenngelɛ
ngele koro ke yen cengelɛ fannga wogolo ngele
kaa Zhuda tara woolo, naa Izirayeli tara woolo
konaa Zheruzalemu ca woolo pe gbɔn ma pe
jaraga we.»

³ Ko pungo na, a Yawe Yenngelɛ lɛ si fenle
nambala tijere naga na na.

⁴ A mɛ si yewe ma yo fɔ: «Mbele poro na paan
mbe yingi pye?»

A merɛge wɛ silan yon sogo ma yo fɔ: «Ki
yenngelɛ ngele, ke yen cengelɛ fannga wogolo,
ngele kaa Zhuda tara woolo pe gbɔn ma pe
jaraga, ali yere wa kpɛ si ya mbe go yirige, ki
fenle nambala mbele pɛ pan, jango mbe fyere wa
ki cengelɛ fannga wogolo ke na, mbe ke fannga
ki ko.»

*Yariyanga taanri wogo nga
Yenɲele yon senre yofɔ wila yan:
Taanlamana kala*

⁵ Ko punɲo na, a mɪ silan yeɣe ki yirige ma wele; mbe ka wele, a mɪ si naɲa wa yan, taanlamana la pye wi kee.

⁶ A mɪ suu yewe ma yo fɔ: «Maa kee se yeri?» A wɪ silan yon sogo ma yo fɔ: «Mi yen na kee sa Zheruzalemu ca ki taanla, jango mbege gbogowo naa ki titonlowo pi jen.»

⁷ Kona, merɛɣe ɲa wila pye na para na ni, wi nee kee, a merɛɣe wa yeɣe si yiri wa ma pan ma fili wi ni.

⁸ A wɪ suu pye fɔ: «Fe ma saga yo ki lefonɲo ɲa mana li ni kee wi kan fɔ:
«Mbogo se ka kan mbe Zheruzalemu ca ki maga, katugu leɣere naa yaayoro leɣere yaa ka pye wa ki ni.»

⁹ Yawe Yenɲele ligi yo, ma yo fɔ:
«Mi jate mi yaa pye paa kason mbogo yen, mbe Zheruzalemu ca ki maga.
Mi yaa pye ca ki gbogowo yanwa.» »

*Mbele paa koli ma kari pe ni
wa kulowo pi ni
pe yaa ka songoro mbe pan*

¹⁰ «Ye yiri, ye yiri!
Ye fe ye yiri wa yonloparawa kameɲɣe kee tara ti ni.

Yawe Yenɲele lo li yo ma.
Katugu mila ye gbɔn ma ye jaraga ma kari ye ni fɔ wa dunruya wi go tijere ki na.

Yawe Yenɲele lo li yo ma.

¹¹ Yoro Siyon ca fenne ye yiri!

Ye fe ye sho, yoro mbele ye yen ma cen wa Babiloni ca we.»

¹² Yawe Yenɲele na yawa pi ni fuun fo lilan tun, ma fanɲga kan na yeri.

Cengele ngele kè ye kɛɛ yaara ti koli, pa li yo yɛɛn ke kan fo:

Lere na fuun ka jiri ye na,

ki cen ndɛɛ ki fo wuu yombeɛ li le wa lo jate li yenɛ li ni.

¹³ Li yaa ka kɛɛ yirige ki cengele ke na, mbe jologo wa ke na.

Ki cengele kàa leele mbele koli kulolo, ke yaa songoro mbe pye poro kulolo.

Pa kona ye yaa ki jen fo Yawe Yenɲele na yawa pi ni fuun fo lo lilan tun.

¹⁴ Siyon ca fenne yaa jorogi nayinme ni, yaa yogori;

katugu mi yen na paan mbe cen laga ye sogowo.

Yawe Yenɲele na yawa pi ni fuun fo lo li yo ma.

¹⁵ Ko pilige koni, cengele legere yaa ka taga Yawe Yenɲele li na.

Pe yaa ka pye Yawe Yenɲele li woolo.

Kona, Yawe Yenɲele li yaa ka cen wa ye sogowo.

Ki ka pye ma, ye yaa ki jen mbe yo fo Yawe Yenɲele na yawa pi ni fuun fo lo lilan tun ye yeri.

¹⁶ Yawe Yenɲele li yaa Zhuda tara woolo pe ta li woolo wa li tara kpoyi ti ni,

mbe Zheruzalemu ca ki wo naa fonngo ki pye li wogo.

¹⁷ Ki daga senwee pyew wi pyeri Yawe Yenɲele li yegɛ sogowo,

katugu li yen na yinrigi wa li censaga kpoyi ki ni,
wa yenñele na na paan.

3

*Yariyanga tijere wogo nga
Yenñele yon senre yofɔ wila yan:
Saraga wɔfenne to Zhozuwe wi kala*

¹ Ko pungo na, a Yawe Yenñele li si sagara wɔfenne to Zhozuwe wi naga na na. Wila pye ma yere Yawe Yenñele li mɛɛɛ wi yɛɛ sɔgɔwɔ. Sotanla wila pye ma yere wi kalige kɛɛ ki na, na бага wi na†.

² A Yawe Yenñele li mɛɛɛ wì si Sotanla wi pye fɔ: «Yawe Yenñele loon tifaga loon yon ki ton ma na Sotanla! Yawe Yenñele loon yon ki ton ma na†, lo na li Zheruzalemu ca ki wɔ we. Naga yen ma, Zhozuwe wi woro paa kason sumboyugo yen, nga pè tile ma wɔ kason ni wi le†?»

³ Ma si yala, Zhozuwe wila pye ma yere le mɛɛɛ wi yɛɛ sɔgɔwɔ wi yaripɔɔ ti ni fyongo ni wi na.

⁴ A mɛɛɛ wì si mbele paa pye ma yere le wi yɛɛ sɔgɔwɔ pe pye fɔ: «Wi yaripɔɔ nda ti yen fyongo ni wi na, yeri wɔ wi na.» Ko pungo na, a wì si Zhozuwe wi pye fɔ: «Wele, mɔɔ kapere ti laga ma na, mbe feti yaripɔɔ le ma kan.»

† 3:1 3.1: Esidi 3.2; Naga 12.10 † 3:2 3.2: Zhude 9 † 3:2 3.2: Nga kì yo fɔ: *Naga yen ma, Zhozuwe wi woro paa kason sumboyugo yen, nga pè tile ma wɔ kason ni wi le*, ko yen naga nari ma yo Zhozuwe wila pinle ma yiri wa kulowo pi ni leele kongbanmbala mbele paa yiri wa Babiloni tara ma songɔɔ wa Zheruzalemu ca pe ni.

⁵ Kona, a mì sho fɔ: «Ye gbɔgɔwɔ njala na li yen ma laga la jiile wi kan.» A pè si gbɔgɔwɔ njala na li yen ma laga la jiile wi kan, mɛɛ yaripɔɔ tiyɔnrɔ le wi kan. Yawe Yennɛle li mɛɛɛ wila pye ma yere le.

⁶ Ko punɔgo na, a Yawe Yennɛle li mɛɛɛ wi sigi senre nda ti yo Zhozuwe wi kan, ma yo fɔ:

⁷ «Yawe Yennɛle na yawa pi ni fuun fɔ, pa li yo yɛɛn fɔ:

«Na ma kaa tanri na kɔngolo ke na,
mbanla senre ti le,
mboro ma yaa cɛn na sherigo gbɔgo ki go na,
mbaa na londo ti kɔɔsi.
Mbele pe yen na tunɔgo ki na laga,
mi yaa cɛnsaga kan ma yeri wa pe sɔgɔwɔ.» »

*Yennɛle li yaa
li tunmbyee wi torogo wi pan*

⁸ «Ki kala na, mboro saraga wɔfenne to Zhozuwe, nunɔbolo jan ma logo,

mboro naa ma pinleyɛɛnle saraga wɔfenne
mbele pe yen ma cɛn na ma yɛɛɛ sɔgɔwɔ
pe ni;

katugu yoro ye yen kacɛn ɲa wi yen naga nari
ma yo showɔ pi yaa pan.

Mi yaa na tunmbyee wi pye wi pan, wo ɲa pe
yinri Vile†.

⁹ Ye wele, mi yen na sinndelege teri wa Zhozuwe
wi yɛɛɛ sɔgɔwɔ.

† **3:8 3:8:** Vile mɛɛɛ ki yen na para Shɔfɔ ɲa wila daga mbe pan wo senre na, wo ɲa wi yen Davidi wi setirige pyɔ; Zhere 23.5; 33.15; Zaka 6.12.

Ki sinndelege nungba pe ye, yengele koloshyen†
yen ki na.

Mi jate mi yaa senre nda ti daga mbe keregi
keregi wa ki na ti keregi keregi ki na.

Yawe Yennele na yawa pi ni fuun fo, lo li yo ma.
Mi yaa ki tara nda ti kapege ki ko mbege laga ti
na pilige nungba ni.

¹⁰ Ko pilige ko ni, ye yaa kaa ye yee yinri wa ye
erezen tiire ti nogo,

mbaa ye yee yinri wa ye figiye tire ti nogo
yeyinnye na.

Yawe Yennele na yawa pi ni fuun fo lo li yo ma.»

4

Yariyanga kangurugo wogo nga

Yennele yon senre yofa wila yan:

Fitanladaga naa oliviye tire kala

¹ Merege na wila pye na para na ni, a wi si fulo
na tanla mala yen, paa yee nga na pe ma kaa
lere yen maa yirige wonlowo na.

² A wi silan yewe ma yo fo: «Yingi maa yaan?»

A mi suu yon sogo ma yo fo: «Mi yen na
fitanladaga yaan, na wi yen te wi yee na. Sinme
lesaga yen wi na wa wi gona; fitanlaye koloshyen
yen wi na wa naayeri naa fitanla mangala yesara
koloshyen ni pe na.

³ Oliviye tire shyen yen le sinme lesaga ki tanla.
Nungba yen wa ki kalige kee ki na, sannga ki yen
wa ki kamege kee ki na†.»

† **3:9 3.9:** Pele naga jate ma yo sinndelege nga ki senre ti yo, ko
ki yen sherigo gbogo ye. Yengele koloshyen koro yen ma taanla
Yennele lo ni, lo na li yen nali woolo pe go singi we. † **4:3 4.3:**
Naga 11.4

⁴ A mì si senre ti le naa, mɛɛ mɛɛɛɛ ɲa wila pye na para na ni wi yewe ma yo fɔ: «Na tafa, ki yaara nda to kɔɔ wo yen mɛɛ?»

⁵ Mɛɛɛɛ ɲa wila pye na para na ni, a wì silan yɔn sogo ma yo fɔ: «Ma sigi kɔɔ wi jɛn?»

A mì suu yɔn sogo ma yo fɔ: «Ayoo, na tafa.»

⁶ Kona, a wì silan pye naa fɔ: «Yawe Yɛnɲɛɛ li yen na senre nda yuun Zorobabeli wi kan tori yɛɛn fɔ:

«Ki tunɲo ɲga, ma yawa po tulugo ma,
ma fanɲga ko tulugo ma,
ɛɛn fɔ na yinne lo fanɲga yi.»

Yawe Yɛnɲɛɛ na yawa pi ni fuun fɔ lo lì yo ma†.

⁷ Mboro yanwiga gbɔɔ ɲga,

ma yen yinɲi Zorobabeli wi yɛɛ na?

Pe yaa kɔɔn ya mbɔɔn yɔn yala fɛɛ fɛɛ fɛɛ.

Sherigo gbɔɔ ki namunɲo sinndeɛɛɛ pa ki yaa
ka yiri wa ma ni.

Na paga kaa ki tari, leele pe yaa kaa jɔɔɲi mbaa
yuun fɔ:

Ki yen ma yɔn! Ki yen ma yɔn!»

⁸ Ko punɲo na, a Yawe Yɛnɲɛɛ lì si para na ni
naa, ma yo fɔ:

⁹ «Zorobabeli wo jate wìgi sherigo gbɔɔ ɲga
ki nɔɔ le, wo jate wi yaa sigi wa mbege kɔ. Na
ko ka pye ma, mboro Zorobabeli, ma yaa ki jɛn
mbe yo fɔ Yawe Yɛnɲɛɛ na yawa pi ni fuun fɔ lo
lilan tun ye yeri.

¹⁰ Leele mbele pe yen na tunɲo jɛɛɛ li lesanga
wi tifaga, pe yaa ka mbogo sinmana li yan
Zorobabeli wi yeri wila mbogo ki waa, mbe sila

† 4:6 4.6: Esidi 5.2

yogori. Ki lambaala koloshyen wele, pe yen ma taanla Yawe Yenn̄ele li yengele koro ni, n̄gele ke yen na tara ti ni fuun ti wele na toro†.»

¹¹ A m̄i si sen̄re ti le naa, ma mer̄ege wi yewe ma yo f̄o: «Ki oliviye tire shyen nda le fitanladaga wi tanla, ka yen wi kalige kee na, ka yen wi kamēnge kee na, ko k̄oro wo yen mele†?»

¹² A m̄i suu yewe naa ki shyen wogo na, ma yo f̄o: «Ki oliviye tige njere shyen nda ti yen le te pangala shyen ke tanla, koro n̄gele sinme mba pi yen paa te yen, pi maa tooro wa ke ni, ko k̄oro wo yen mele?»

¹³ Kona, a mer̄ege w̄i silan yon sogo ma yo f̄o: «Ma sigi yaara nda ti k̄oro jen?»

A m̄i suu yon sogo ma yo f̄o: «Ayoo, na taf̄o.»

¹⁴ Kona, a w̄i silan pye f̄o: «Nambala shyen mbele p̄e sinme pi wo pe na ma pe wo†, a paa tun̄ngo piin Yawe Yenn̄ele na li yen tara ti ni fuun f̄o li kan poro wele.»

5

*Yariyanga kogoloni wogo nga
Yenn̄ele yon sen̄re yof̄o w̄ila yan:
Selēge sewe na pe ma m̄igi
w̄a la pye na toro wa naayeri*

† 4:10 4:10: Naga 5.6 † 4:11 4:11: Naga 11.4 † 4:14 4:14: Nambala shyen mbele p̄a sinme pi wo pe na ma pe wo, ki yaa pye poro p̄a pye saraga wofenne to Zhozuwe wo naa janmaratigi Zorobabeli wi ni; Zhozuwe wo la pye sherēge kapyere to yekelewe, a Zorobabeli wo pye tara to yekelewe.

¹ Mila na yege ki yirige ma wele naa; mbe ka wele, a mi si selege sewe na pe ma migi wa yan wi yen na tooro wa naayeri.

² A merewe wi silan yewe ma yo fo: «Yingi maa yaan?»

A mi suu yon sogo ma yo fo: «Na yege yen selege sewe na pe ma migi wa na wi yen na tooro wa naayeri. Wi titonlowo pi yen metere ke, wi gbeme pi yen metere kangurugo.»

³ Kona, a wi silan pye fo: «Ki yen danga nga ki yen na tuun tara ti lagapyew ki na. Wa selege sewe wi yege nungba na, ki yen ma yonlogo wa, ma yo fo yoolo mbele fuun pe yen laga, pe yaa ka pe puro mbe pe yirige laga ki laga nga ki ni. Wa wi yege sannga ki na, ki yen ma yonlogo wa, ma yo fo mbele fuun pe maa yagbogolo wuguro wungu, pe yaa ka pe puro mbe pe yirige laga ki laga nga ki ni.»

⁴ Yawe Yenjele na yawa pi ni fuun fo li yo fo: «Mi yaa ki danga ki wa, jango ki ye wa yoolo pe yinre ti ni mbe pe yigi, konaa mbe ye wa na wi maa yagbogolo wuguro wungu na mege ki na wi go ki ni mboo yigi. Ki yaa koro wa wi go ki ni, mbege jogo pew, ali mbe sa pinle ki tiyapaara to naa ki kansinndeere ti ni.»

*Yariyanga kolshyen wogo nga
Yenjele yon senre yofa wila yan:
Tipewe kala*

⁵ Merewe na wila pye na para na ni, a wi si fulo na tanla mala pye fo: «Ma yege ki yirige ma wele, yingi maa yaan kila yinrigi wame?»

⁶ A mì suu yewe ma yo fɔ: «Yingi yaraga yi ko?»

A wì silan yɔn sogo ma yo fɔ: «Leyaraga gbenge† kayi kila yinrigi.» A wì sho naa fɔ: «Ki yɛn tara woolo pe nì fuun pe mbasinmɛ po kacɛn.»

⁷ Mbe ka wele, a mì si leyaraga gbenge ki katɔnnɔ kiiri nga kila pye sunmu wogo ki yan, kì yiri naayeri. A mì si jɛɛ wa yan wì yɛn ma cɛn wa leyaraga gbenge ki nawa.

⁸ A mɛɛgɛ wì sho fɔ: «Ki jɛɛ ɲa wo wì yɛn tipewe pì kacɛn we.» A wì si jɛɛ wì wɔnrɔgo maa le wa leyaraga gbenge kì nì, mɛɛ sunmu katɔnnɔ ki tɛgɛ maga yɔn tɔn.

⁹ Kona, a mì silan yɛgɛ ki yirige ma wele, mɛɛ jɛɛɛ shyɛn yan pè yiri sire na. Tifɛɛgɛ kila pye na gbɔɔn wa pe kanwira ti nì. Pe kanwira tila pye paa jagapan kanwira yɛn. A pè si leyaraga gbenge kì lɛ, ma kari kì nì wa naayeri wo naa tara ti sɔgɔwɔ pì nì.

¹⁰ Kona, mɛɛgɛ ɲa wìla pye na para na nì, a mì suu yewe ma yo fɔ: «Pe yɛn na kee leyaraga gbenge kì nì se yeri?»

¹¹ A mɛɛgɛ wì silan yɔn sogo, ma yo fɔ: «Pe yɛn na kee kì nì wa Sineyari† tara mbe sa gbɔgɔgo kan kì kan wa. Na paga kì gbɔgɔgo kì kan mbe kɔ, pe yaa kì lɛ mbege tɛgɛ wa kì tɛgesaga.»

† 5:6 5:6: Leyaraga ɲa ki sɛnrɛ tì yo, litiri nafa wo mbaa ya mbe ye wa kì nì. † 5:11 5:11: Shineyari tara to nungba to pe yinri Babiloni tara; kì tara tila pye na tipege piin.

6

*Yariyanga koltaanri wogo nga
Yenhele yon senre yofɔ wila yan:
Wotoroye tijere kala*

¹ Mìla na yege ki yirige ma wele naa; mbe ka wele, a mì si malaga gbɔnwotoroye tijere yan, pe yen na yinrigi yanwira shyen ta sɔgɔwɔ. Ki yanwira tila pye tuguyenre yanwira.

² Malaga gbɔnwotoro kongbanna, shɔn yeenle paa pye naa tilele. Malaga gbɔnwotoro shyen woo, shɔn wɔɔlɔ paa pye naa tilele†.

³ Malaga gbɔnwotoro taanri woo, shɔn fiile paa pye naa tilele. Malaga gbɔnwotoro tijere woo, shɔnye mbele paa pye naa tilele paa pye ma konkon ma yanlaga yanlaga†.

⁴ Kona, merenge ɲa wila pye na para na ni, a mì suu yewe ma yo fɔ: «Na tafo, ki yaara nda to kɔrɔ wo yen mele?»

⁵ A merenge wì silan yon sogo ma yo fɔ: «Naayeri wì go tijere tifeleye yoyi. Yi yen na yinrigi wa laga ɲa yila pye ma yere, wa tara ti ni fuun tafo wi yege sɔgɔwɔ†.»

⁶ Shɔn wɔɔlɔ paa pye na malaga gbɔnwotoro ɲa tilele, pè si yege sin wi ni wa tara nda wa yɔnlɔparawa kameɲge kee ki na ti yeri. A shɔn fiile fiile pè si taga pe na†. Shɔnye mbele pè konkon ma yanlaga yanlaga, a poro si yiri na kee

† 6:2 6:2: Naga 6.4-5 † 6:3 6.1-3: Naga 6.2 † 6:5 6.5: Naga 7.1 † 6:6 6.6: ɲaga kɔ yo fɔ: A shɔn fiile fiile pè si taga pe na, Yenhele senre seweele pele ni pège yɔnlɔgɔ ma yo fɔ: A shɔn fiile fiile pè si kari wa yɔnlɔ tosaga kee ki yeri.

wa tara nda wa yonloparawa kalige kɛɛ ki na ti yeri†

⁷ A shon yeenle pè si fulo nɛɛ ki jaa mbe sa tara ti yanri mbe toro. A merɛɛ wì sho fɔ: «Ye kari ye sa tara ti yanri ye toro.» A malaga gbɔnwotoroye pè si saa tara ti yanri ma toro.

⁸ A merɛɛ wì silan yeri mala pye fɔ: «Wele! Malaga gbɔnwotoroye mbele pe yɛn na kee wa yonloparawa kamɛnge kɛɛ tara ti yeri, poro pe yaa kanla nanɣbanwa pi sogo na na ki tara woolo pe wogo na.»

Yɛngele làa konɔ kan Zakari

wi yeri ma yo

wi wunluwɔ njala kan

Zhozuwe wi kan

⁹ Yawe Yɛngele làa para na ni naa, ma yo fɔ:

¹⁰ «Mbele pè yiri wa kulowo pi ni ma pan, yarikanra nda pè kan Helidayi, naa Tobiya konaa Yedaya pe yeri ma yiri wa Babiloni tara, kari ma sari sho pe yeri. Yiri ma kari nala yɛn wa Sofoni pinambyɔ Zhoziyasi wi go; ki leele pè yiri wa Babiloni tara ma pan ma tugu wa ki go ki ni.

¹¹ Ma sa ki warifuwe wo naa ki tɛ wi sho pe yeri, ma wunluwɔ njala gbegɛle wi ni, ma sali kan Yehozadaki pinambyɔ Zhozuwe ɲa wi yɛn saraga wofenne to wi kan.

¹² Ko punɔgo na, maga yo wi kan fɔ Yawe Yɛngele na yawa pi ni fuun fɔ, pa lì yo yɛn fɔ: «Nanɔ wa yɛn laga ɲa pe yinri Vile;

† 6:6 6.6: Tara nda wa yonloparawa kamɛnge kɛɛ yeri to ti yɛn Babiloni tara re; tara nda wa yonloparawa kalige kɛɛ yeri to ti yɛn Ezhipiti tara re.

wi yɛn laga nga na, yaraga pyew ki yaa ka fi le.
Wi yaa ka Yawe Yɛnnɛlɛ li shɛrigo gbɔɔ ki kan
naa†.

13 Wo wi yaa ka Yawe Yɛnnɛlɛ li shɛrigo gbɔɔ ki
kan naa.

Wi yaa ka wunluwɔ pi gbɔɔwɔ pi ta.

Wi yaa ka cɛn wunluwɔ pi na, mbaa tegere ti
piin leele pe go na.

Saraga wɔfɔ wa yaa ka pye mbe cɛn le wi tanla
wa wi wunluwɔ jɔngɔ ki na.

Pe shyɛn pe yaa kaa tunɔgo piin, pe yɔn ki pye
nunɔba.»

14 «Wunluwɔ njala li yaa ka koro wa Yawe
Yɛnnɛlɛ li shɛrigo gbɔɔ ki ni, jango mbaa leele
pe nawa tuun ki leele mbele pe wogo na, poro
wele Helɛmu, naa Tobiya, naa Yedaya konaa
Sofoni pinambyɔ Hɛni wi ni.»

15 Leele mbele pe yɛn wa lege, pe yaa ka pan
mbe Yawe Yɛnnɛlɛ li shɛrigo gbɔɔ kanga tunɔgo
ka pye. Na ki ka pye ma, pa ye yaa ki jɛn fɔ Yawe
Yɛnnɛlɛ na yawa pi ni fuun fɔ, lo lilan tun ye yeri.
Na yaga Yawe Yɛnnɛlɛ, ye Yɛnnɛlɛ li sɛnrɛ ti lɛ
mbaa tanri ti na jɛɔgɛ, pa ki kagala ke ni fuun
ke yaa pye mbe yɔn fili.

7

Yɛnge lege nga ki yɛn ma yɔn

1 Wunlunana Dariyusi wi wunluwɔ pi yɛlɛ
tijɛrɛ wolo li yɛnge kɔlɔjɛrɛ wogo nga pe yinri

† 6:12 6:12: Zhere 23.5; 33.15; Zaka 3.8

Kisilevu† yenge, ki pilige tijere wogo ki na, a Yawe Yenɲele li si para Zakari wi ni naa.

² Beteli ca woolo paa Sarezeri, naa Eregemu Meleki konaa wi woolo pele tun ma yo pe sa Yawe Yenɲele li yenri;

³ konaa Yawe Yenɲele na yawa pi ni fuun fo, saraga wofenne mbele pe wa li sherigo gbogo ki ni, pe sa pe yewe mbe pinle li yon senre yofenne pe ni, mbe pe pye fo: «Ki daga we koro waa gbele konaa mbaa yenge nii yele li yenge kangurugo wogo ki ni, paa yege nga na we yen naga piin, maga le wa yegele legere ni le?»

⁴ Kona, Yawe Yenɲele na yawa pi ni fuun fo, a li sili senre ti yo mi Zakari na kan ma yo fo:

⁵ «Ki yo tara woolo pe ni fuun pe kan konaa saraga wofenne pe kan fo:

«Maga le wa, yele nafa taanri ma yiri ke ni, ye ma yenge le ma kunwo gbelege gbele yele li yenge kangurugo wogo naa koloshyen wogo ki na†;

ɛen fo naga yen ma, kaselege ko na, ye ma yenge ki le mbe mi gbogo wi le?»

⁶ Na ye kaa nii mbaa woo,

nde ye maa nii na woo ye yera tonli wo kala na?

⁷ Naga yen ma, ko senre nungba nda to ma Yawe Yenɲele laa le li yon senre yofenne

† **7:1 7.1:** Kisilevu yenge ki ma saa yala Supurugo (Novamburu) yenge naa Suyirigbogo (Desamburu) yenge ko ni. † **7:5 7.5:** Kila pye pe ma yenge ki le yele li yenge kangurugo wogo ki na, mbe pe yee nawa to wunlunana Gedaliya wi gbokala li yefiile li na; konaa pe maga le fun yele li yenge koloshyen wogo ki na, mbe pe yee nawa to sanga na ni pe juguye paa pan ma Zheruzalemu ca ki yon ton mbege sho ki yefiile li na.

kongbanmbala pe yon, a pèri yo wi le? Ki sanga wi ni, leele pàa pye ma cèn wa Zheruzalemu ca konaa ki kanngara na cara ti ni yeyinngɛ na, leele la pye ma cèn fun wa Negɛvu tara to naa yanwira tigiwen tara ti ni.»

⁸ Yawe Yennɛɛ làa li sɛnrɛ ti yo Zakari wi kan, ma yo fɔ:

⁹ «Yawe Yennɛɛ na yawa pi ni fuun fɔ, pa li yo yɛɛn fɔ:

«Yaa kiti wi koon yaa yala nga kɪ sin ki ni.

Yaa kajɛngɛ piin ye yɛɛ kan, yaa ye yɛɛ yinriwɛ taa.

¹⁰ Yaga kaa nangunjaala poro naa pijiriwele pe jɔlɔ,

naa nambanmbala poro naa fyɔnwɔ fɛnnɛ pe ni. Yaga kaa kapege jate wa ye nawa ye lewee yɛɛnɛ pe ni.» »

¹¹ «Ɛɛn fɔ pàa je mbe logo. Pàa yiri ma je, ma pe yɛɛ pye nunɔbojiile, jango paga ka ta mbe logo.

¹² Pàa pe kotoɔ ti ngbanngban pe yɛɛ na paa lulu yɛn, jango Yawe Yennɛɛ na yawa pi ni fuun fɔ, làa li lasiri konaa li sɛnrɛ nda yo li yon sɛnrɛ yofɛnnɛ kongbanmbala pe kan li yinnɛ li fannga na, a pèri yo, paga ka ta mberi logo. Kona, Yawe Yennɛɛ na yawa pi ni fuun fɔ li si nawa ngban pe ni fɔ jɛngɛ.

¹³ A li sho fɔ:

«Mila pe yeri sanga ɲa ni,

pe sila yɛnɛ mbe logo na yeri.

Koni, poro fun pe yaa na yeri,

mi se logo pe yeri.

Yawe Yennɛɛ na yawa pi ni fuun fɔ, lo li yo ma.

14 Ki kala na, m̀ pe gbɔn ma pe jaraga wa cengele
 ke ni fuun ke sɔgɔwɔ,
 koro ngele pe sila ke jɛn we.
 A tara t̀ koro waga pe punɔgo na.
 Lere sila pye na paan wa ti ni, lere sila pye na
 yinrigi wa ti ni.
 Ki tara nda tila pye tara tiyɔnrɔ, p̀eri pye ti koro
 waga.» »

8

*Yennɛle ligi yɔn fɔlɔ kɔn
 mbe duwaw Zheruzalemu ca ki na naa*

¹ Yawe Yennɛle na yawa pi ni fuun fɔ làa li
 senre ti yo na kan naa.

² Yawe Yennɛle na yawa pi ni fuun fɔ, pa li yo
 yɛɛn fɔ:

«Siyɔn ca kilan ndanla jɛnge ndanlawawa yɛnjara
 woo ni.

Ki yɛn mala ndanla ndanlawawa gbɔɔ ni wa na
 kotogo na.»

³ Pa Yawe Yennɛle li yo yɛɛn fɔ:

«Mi yaa songɔrɔ mbe pan naa wa Siyɔn yanwiga
 ki na,

mbe cɛn naa wa Zheruzalemu ca ki ni.

Pe yaa kaa Zheruzalemu ca ki yinri kaselege ca;
 pe yaa kaa Yawe Yennɛle na yawa pi ni fuun fɔ
 li yanwiga ki yinri yanwiga kpoyi.»

⁴ Yawe Yennɛle na yawa pi ni fuun fɔ, pa li yo
 yɛɛn fɔ:

«Lelɛngbaara naa jɛningbaara ti ni, pe yaa kaa
 paan mbaa cɛɛn naa wa Zheruzalemu ca
 katoro ti ni,

gbotangangala ni pe ni fuun nungba nungba pe
kɛɛ,

yinwetɔnlogɔ nga pe yaa ta mbe lɛ ki kala na.

⁵ Ca ki katoro ti yaa ka yin lenambiile naa
sumborombiile pe ni, pe yaa kaa jinrigi wa
katoro ti ni.»

⁶ Yawe Yɛnnɛlɛ na yawa pi ni fuun fɔ, pa li yo
yɛɛn fɔ:

«Izirayɛli woolo mbele pɛ koro go na, na kaa
pye ki kala li yaa pye kagbɔgɔ pe yɛɛ na
ki piliye yi ni, mi wo yɛɛ na ki se pye
kagbɔgɔ na yeri.

Yawe Yɛnnɛlɛ na yawa pi ni fuun fɔ lo li yo ma.»

⁷ Yawe Yɛnnɛlɛ na yawa pi ni fuun fɔ, pa li yo
yɛɛn fɔ:

«Wele, mi yaa na woolo pe sho tara nda wa yɔnlɔ
yirisaga kɛɛ yeri ti woolo pe kɛɛ,
mbe pe sho tara nda wa yɔnlɔ tosaga kɛɛ yeri ti
woolo pe kɛɛ.

⁸ Mi yaa pan pe ni,
pe yaa pan mbe cɛn wa Zheruzalemu ca.
Pe yaa ka pye na woolo,
mi yaa ka pye pe Yɛnnɛlɛ kaselege naa kasinnge
na.»

⁹ Yawe Yɛnnɛlɛ na yawa pi ni fuun fɔ, pa li yo
yɛɛn fɔ:

«Ye kotogo le ye yɛɛ ni!
Sɛnrɛ nda Yɛnnɛlɛ yɔn sɛnrɛ yofɛnnɛ pàa yo,
sanga ɲa ni leele pàa Yawe Yɛnnɛlɛ na yawa pi
ni fuun fɔ li shɛrigo gbɔgɔ ki nɔgɔ le,
mbege kan naa fɔnnɔgɔ,
ko sɛnrɛ nungba to ye yɛn na nuru nala naa.

¹⁰ Sanni ki wagati wi sa gbɔn,

lere sila pye na sara taa wi tunngo ki na,
sara sila pye na taa fun yaayoro ti tunngo ki na.
Leele pe sila pye na kee mbaa paan yeyinngɛ na
juguye pe kala na;

katugu mɪla leele pe yirige ma pe wa pe yɛɛ na.

¹¹ Koni, ki cɛnlɛ na li woolo mbele pɛ koro go na,
mi se pe yigi paa yɛgɛ nga na mɪla ki pye faa we.
Yawe Yɛnnɛlɛ na yawa pi ni fuun fɔ lo lɪ yo ma.

¹² Mi yaa yeyinngɛ kan ye yeri laga tara ti ni.
Ɛrɛzɛn tiire ti yaa la sɛni.

Yarilire ti yaa la yongo wa tara ti na.

Tisara ti yaa la paan tara ti na.

Mi yaa ki yarijɛndɛ nda ti ni fuun ti kan na woolo
mbele pɛ koro go na pe yeri[†].

¹³ Yoro zhuda tara woolo, naa Izirayɛli tara
woolo,

yɛgɛ nga na yaa pye faa cɛnlɛ na li woolo pɛ
danga cɛngɛlɛ sannɔgala ke sɔgowɔ,
ki pyelomɔ nunɔgba pi na fun, mi yaa ye sho. Ye
yaa pye duwaw piile.

Yaga ka fyɛ ye kotogo le ye yɛɛ ni.»

¹⁴ Katugu Yawe Yɛnnɛlɛ na yawa pi ni fuun fɔ,
pa lɪ yo yɛɛn fɔ:

«Ye tɛlɛye paa na nawa pi nɔɔban sanga na ni,
mɪla ki kɔn maga tɛgɛ mbe ye jɔlɔ.

Mi sila yɔn sɔngɔrɔ ki wogo ki pyewe na.

Yawe Yɛnnɛlɛ na yawa pi ni fuun fɔ lo lɪ yo ma.

¹⁵ Ki pyelomɔ nunɔgba pi na fun, koni mɪgi kɔn
maga tɛgɛ

mbe kajɛngɛ pye yoro Zheruzalɛmu ca woolo ye
kan konaa Zhuda tara woolo ye kan.

[†] 8:12 8:12: Oze 2.23-25; Amɔ 9.13-15

Yaga ka fye.

¹⁶ Nga ye daga mbaa piin ki nga:

Ye ni fuun nunḡba nunḡba yaa kaselege yuun ye
lewee yeenle pe kan.

Wa ye kiti kɔnsara ti ni, yaa kiti wi kɔɔn yaa yala
kaselege ki ni, mbe ta mbaa yeyinḡge nii
leele pe sɔḡwɔ†.

¹⁷ Ye ni wa kpɛ ka ka kapege jate wa wi kotogo
na wi lewee yenle wa ni.

Yaga kaa wungu yagbolo na,
katugu ki kapyere nda ti ni fuun ti yen mala
mbɛn.

Yawe Yenḡele lo li yo ma.»

*Yenḡe lepiliye yi yaa kanḡga
mbe pye yɔḡrimɔ piliye*

¹⁸ Yawe Yenḡele na yawa pi ni fuun fɔ làa li
senre ti yo na kan na yeri na, ma yo fɔ:

¹⁹ «Yawe Yenḡele na yawa pi ni fuun fɔ, pa li yo
yɛɛn fɔ: <Yenḡe nga ye ma le yele li yenḡe tijere
wogo ki na, naa nga ye ma le yenḡe kanḡurugo
wogo ki na, naa nga ye ma le yenḡe kolɔshyen
wogo ki na konaa nga ye ma le yenḡe ke wogo
ki na†, ki piliye yi yaa kanḡga mbe pye Zhuda
tara woolo pe yeri yɔḡrimɔ piliye, naa nayinme

† **8:16 8:16:** Efe 4.25 † **8:19 8:19:** Babiloni tara fenne paa pan
ma to Zheruzalemu ca ki na, ma tulugo konḡbanḡga wɔ wa ca
ki mbogo ki ni, kila pye, Zheruzalemu ca woolo pe ma yenḡe le
yele li yenḡe tijere wogo ki na, mbe pe yeɛ nawa to ki wogo ki
na; naa pe juguye paa pan maga le mbe Zheruzalemu ca ki yon
ton mbege sho, kila pye pe ma yenḡe ki le fun yele li yenḡe ke
wogo ki na, mbe pe yeɛ nawa to ki yefile na.

piliye konaa feti yɔgɔrimɔ piliye. Eɛn fɔ, ye ti kaselege naa yeyinnge ki ye ndanla.» »

²⁰ Yawe Yennɛle na yawa pi ni fuun fɔ, pa li yo yɛɛn fɔ: «Cɛngɛle kele yɛgɛ woolo yaa ka pan naa fɔnnɔɔ laga Zheruzalemu ca ki ni, konaa cara lɛgɛɛ ta woolo ni.

²¹ Ca ka woolo yaa ka yiri mbe saga yo ca ka yɛgɛ woolo kan mbe yo fɔ: «Ye yiri we kari we sa Yawe Yennɛle li yɛnri! We sa Yawe Yennɛle na yawa pi ni fuun fɔ li lagaja!» Ki ca woolo pe yaa ka pe yɔn sogo mbe yo fɔ: «Woro fun we yaa kari wa.»

²² Tara lɛgɛɛ woolo naa cɛngɛle fannɔɔ wogolo yaa ka pan wa Zheruzalemu ca mbe Yawe Yennɛle na yawa pi ni fuun fɔ li lagaja konaa mbeli yɛnri.»

²³ Yawe Yennɛle na yawa pi ni fuun fɔ, pa li yo yɛɛn fɔ: «Ko sanga wo ni, leele kɛ yaa ka yiri sɛnrɛ pyew ti leele pe ni cɛngɛle ke ni fuun ke ni, mbe sa Zhufuye nana nungba yigi wi derigbɔɔ ki nɔɔna yɔn ki na, mboo pye fɔ: «We yaa pinle ma ni mbe kari, katugu wɛgɛ logo ma yo Yennɛle li yɛn ye ni.» »

IZIRAYELI WOOLU PORO NAA CENGELÉ SANNGALA KE NI

9

9-14

*Cɛngɛle ngele ke yɛn ma Izirayeli
woolo pe maga Yennɛle li yaa ka*

*jɔlɔɔ wa ke na
konaa mbe duwaw ke na*

¹ Yawe Yennɛɛ li senyoro ti nda.
Yawe Yennɛɛ li senyoro tì gbɔn wa Hadiraki†
tara,
tì gbɔn fɔ wa Damasi† ca;
katugu Yawe Yennɛɛ li yɛɛ yɛn senwee piile pe
ni fuun pe na,
paa yɛɛ ɲa na li yɛɛ yɛn Izirayeli cɛngɛɛ
woolo pe ni fuun pe na we†.

² Yennɛɛ li yɛn na para Hamati† ca ki wogo na
fun,
ko ɲa ki yɛn wa Damasi ca ki tanla we.
Li yɛn na para Tiri ca naa Sidɔn† ca ti wogo na
fun,
ali mbege ta tijinliwɛ gbɔɔ yɛn pe yeri.
³ Tiri ca fenne pɛ malaga sigego kan pe yɛɛ kan.
Pɛ warifuwe lɛgɛɛ gbogolo pe yɛɛ kan paa
taambugo yɛn,
ma tɛ lɛgɛɛ gbogolo pe yɛɛ kan paa konɲolo
taambugo yɛn.
⁴ Ɛɛn fɔ, we Fɔ wi yaa pe kɛɛ yaara ti ni fuun ti
shɔ pe yeri,
mbe malaga sigembogo ɲa kì pe ca ki maga ki
jan mbege wa wa kɔɔje wi ni.

† 9:1 9.1: Hadiraki, ca ka layi ɲa kila pye wa Siri tara ti yɔnlɔparawa kamɛɲɛ kɛɛ ki na. † 9:1 9.1: Damasi ca ko kila pye Siri tara ti cagbɔɔ ye. † 9:1 9.1: Eza 17.1-3; Zhere 49.23-27; Amo 1.3-5 † 9:2 9.2: Hamati ca kila pye Hadiraki ca naa Damasi ca sɔɔwɔ pi ni, wa Siri tara ti yɔnlɔparawa kamɛɲɛ kɛɛ ki na. † 9:2 9.2: Tiri ca fenne naa Sidɔn ca fenne paa pye kɔɔje wi jɛnfenne ma fanɲa ta, ma pye penjagbɔrɔ fenne, safari ɲa paa pye na waa wi fanɲa na.

Kason yaa ka ca jate ki sogo mbege ko[†].

⁵ Asikalon ca fenne pe yaa ki wogo ki yan mbaa fye.

Gaza ca fenne fun pe yaa ka fye mbaa seri jologo ki kala na.

Ekiron ca fenne fun pe yaa pe kee ndagaserege ki la.

Wunluwo se ka pye wa Gaza ca ki ni.

Lere se ka cen wa Asikalon ca naa.

⁶ Nambanmbala pe yaa ka pye mbe cen wa Asidodi ca.

Ki ka pye ma, mi yaa Filisiti tara fenne pe yee gbogwo pi ko[†].

⁷ Mi yaa ka kara nda ti kasanwa[†] pi yen ti ni ti wo wa pe yon,

mbe yarisunndo kara ti wo wa pe yon.

Mbele pe yaa ka koro go na pe ni, pe yaa ka pye mi na Yennele na woolo paa Zhuda cene li setirige ka yen.

[†] **9:4 9:4:** Eza 23.1-18; Eze 26.1-28.26; Zhoue 4.4-8; Amo 1.9-10; Mati 11.21-22; Luki 10.13-14 [†] **9:6 9.5-6:** Gaza, naa Ekiron, naa Asikalon konaa Asidodi cara tila pye Filisiti tara cagboro to ta, nda tila pye kagboro yon. [†] **9:7 9.7:** Yennele senre tigi naga ma yo fo lere si daga mbe kara ka nda ti kasanwa pi yen ti ni, nakoma mbe yaayogo nga ki yen fyongo ni ki kara ta ka; Levi 17.11-12; Dete 12.15-16. Ma si yala Filisiti tara fenne poro la pye na to kaa, katugu ngasele sila pye pe yeri, na laa ki wogo ki sa. Koni Yennele li yen na jaa mbe Filisiti tara fenne pe yee kon paga kaa kara kaa nda ti kasanwa pi yen ti ni, katugu li yen na jaa mbe pe pye li woolo fun.

Ekiron ca woolo pe yaa ka pye na woolo paa yege
nga Zhebusi[†] cenle woolo paa kannga ma
pye na woolo.

⁸ Mi yaa kanla tara ti maga mbaa ti korosi,
jango juguye pe malingboonlo mbele pe maa
tooro na kee na paan, paga ka gbon ti na.
Fannga fo wa se ka jologo taga pe na naa;
katugu mi jate mi yaa la pe go singi.

*Wunlunana na wi yaa ka pan
mbe yeyingge ki kan naa*

⁹ Yoro Siyon ca woolo, yaa yogori jenge.
Yoro Zheruzalemu ca woolo yaa jorogi nayinme
ni.

Ye wele! Ye wunlunana wi na wila paan ye
korogo.

Wi yen sinne ma pye cew tafo.

Wuu yee tirige ma lugu ma cen sofile na.

Wi yen ma lugu ma cen sofile pyo na, sofile no
pyo na[†].

¹⁰ Mi yaa ka malaga gbonwotoroye pe ko mbe pe
wo wa Efirayimu[†] tara,
mbe malaga gbonshonye pe ko mbe pe wo wa
Zheruzalemu ca.

Malaga gbonsandira ti yaa ka kaari fun.

[†] **9:7 9:7:** Zhebusi cenle woolo paa pye Kana tara fenne mbele
paa pye ma cen wa Zheruzalemu ca, ko nga paa pye na yinri
Zhebusi ca sanni wunlunana Davidi wi saga sho wigi ta; 2 Sami
5.6-7; 1 Kuro 11.4-6. Zhebusi cenle woolo paa pye ma cen
yeyingge na wa Izirayeli woolo pe sogowo; Zhou 15.63. [†] **9:9
9:9:** Mati 21.5; Zhan 12.15 [†] **9:10 9:10:** Laga ki laga nga ki
ni, Efirayimu tara to yen ma taanla Izirayeli tara ti yonloparawa
kamenge kee wunluwo lee po ni.

Ki wunlunana wi yaa kaa yeyinngɛ sɛnrɛ yuun
cɛngɛɛ ke kan.

Wi yaa kaa wi tegere ti piin mbege ɛ kɔɔɔje wa
na saga wa kɔɔɔje wa na,
mbege ɛ wa Efirati gbaan wi na fɔ sa gbɔn wa
tara ti kɔsaga ki na.

*We Fɔ wi yaa ka mbele juguye
pàa yigi kasopiile pe wɔ
wa kulowo pi ni*

¹¹ We Fɔ wì yo fɔ:

«Yoro wo na, Zheruzalemu ca woolo, yɔn fin-
liwɛ mba mila le ye ni ye saara yaayoro
kasanwa pi fannga na,
ki yɔn finliwɛ pi kala na, mbele pàa yigi ye ni
kasopiile ma kari pe ni, mi yaa pe wɔ
wa pe kulowo pi ni, wa tɔnmɔ wege nga
tɔnmɔ woro wa ki ni†.

¹² Yoro kasopiile wele, yoro mbele jigi tagasaga
yɛn ye yeri,

ye songɔɔ ye pan wa ye ca ki ni, ko nga malaga
sigembogo yɛn maga maga ma yagara.

Nala yɛɛn, mi yɛn naga yuun ye kan fɔ jɔlɔɔ nga
yɛ jɔlɔ, mi yaa kajɛngɛ tɛgɛsaga shyɛn pye
ye kan ki yɔngɔ.

¹³ Katugu mi yaa ka Zhuda cɛnlɛ woolo poro pye
paa na sandiga yɛn mbege tile,
mbe Efirayimu cɛnlɛ woolo poro pye paa na
sandiga wanla yɛn.

† 9:11 9:11: Tɔnmɔ wege nga tɔnmɔ woro wa ki ni, ko yɛn na
para pe kulowo po sɛnrɛ na wa Babiloni tara.

Yoro Siyon ca woolo, mi ye pinambiile pe yirige
mbe pe wa Yavan† tara woolo pe na.

Mi yaa ye pye paa malingboon kotogofɔ wi
tokobi yen.»

14 Yawe Yennɛɛ li yaa kali yɛɛ naga wa naayeri
wa pe go na.

Li wanla li yaa ka kari paa yennɛɛ yengɛɛmɛ
yen.

We Fɔ, Yawe Yennɛɛ li yaa kali mbanlaga ki win.

Li yaa ka pan wa yonloparawa kalige kɛɛ
tifɛlingboro ti ni.

15 Yawe Yennɛɛ na yawa pi ni fuun fɔ li yaa kaa
li woolo pe go singi.

Pe yaa ka pe juguye pe tongo,
mbe gbafuuro sinndɛɛɛ ti yaari.

Pe yaa ka pe juguye pe kasanwa pi jaraga mbaa
tinni ndɛɛ paa sinndire piin.

Pe yaa kaa kasanwa pi wuun paa yɛɛɛ nga na
pe ma kaa leyaara ti yin saara yaayoro
kasanwa pi ni mboo yanragi yanragi,
paa yɛɛɛ nga na pe ma kaa kasanwa pi wo saraga
wɔsaga ki yengɛɛ ke na we.

16 Yawe Yennɛɛ, pe Yennɛɛ li yaa ka pe sho ki
pilige ki ni.

Li yaa ka poro mbele li woolo pe sho paa yɛɛɛ
nga na yaayoro konrifɔ ma kaa wi yaayoro
ngbelege sho we.

Pe yaa kaa yengɛɛ wa li tara ti ni paa sinndɛɛɛ
sonngbanga woro yen, nda ti yen wun-
luwo njala na.

17 Pe yaa ka pye fɛrɛwɛ na dɛ!

† 9:13 9.13: Yavan tara to nunɔba to pe yinri Giresi tara re.

Pe yaa ka pye tiyɔɔnlo dɛ!
 Bile wi yaa kaa fanŋga kaan lefonmbolo pe yeri,
 duven fonŋo wila fanŋga kaan sumbono pe yeri.

10

*Yawe Yenŋele ligi yon folo le
 mbe Zhuda tara woolo pe sho*

¹ Ye Yawe Yenŋele li yenri tisaga ki ni, li tisara
 punŋo woro ti kan ye yeri.

Yawe Yenŋele lo li ma tifelingboro tisara ti yirige,
 li yaa tisara legere kan ye yeri.

Li yaa ti yariluguro ti fi wa ye ni fuun nunŋba
 nunŋba ye keere ti ni.

² Katugu ye go yarisunndo ti maa go fu senre
 yuun ye kan.

Ye jɛɛfenne pe maa yagbogowo kagala yaan na
 yuun ye kan.

Woonro wonlofenne pe woonro ti yen wagafe,
 pe kotogo sogowo senre ti yen go fu senre.

Ki kala na, leele pe yen na yanri na toro faa paa
 yaayoro ngbelege yen,

pe yen na jolo paa simbaala yen mbele konrifo
 woro pe na[†].

³ Mi nawa ngban jenge yaayoro konrifenne pe
 ni.

Mi yaa jologo wa yeketele pe na,
 katugu mi ŋa Yawe Yenŋele na yawa pi ni fuun
 fo mi pan mbanla woolo pe gbogolomo pi
 kon mbe wele,

po mba pi yen Zhuda cenle woolo wele.

[†] 10:2 10.2: Mati 9.36; Maki 6.34

Mi yaa ka pe pye paa na malaga gbɔnshɔn jɛnnɛ yɛn.

⁴ Teele pe cɛnlɛ pyew pele yaa ka yiri wa Zhuda cɛnlɛ li ni,

mbe sheli paa go yɛnlɛ sinndɛlɛgɛ yɛn,

mbe liri paa paraga go ki kankanɔgala yɛn,

mbe pye fanɔga ni paa malaga gbɔnsandiga yɛn.

⁵ Pe yaa ka pye paa malingbɔɔnlo welimbɛlɛ yɛn,

mbe pe ta malaga ki na, pe yɛn na pe juguye pe tangala na kee paa konɔ fɛnrɛgɛ yɛn.

Pe yaa ka malaga ki gbɔn, katugu mi ɲa Yawe Yɛnnɛlɛ, mi yaa ka pye pe ni.

Kona, pe yaa ka fɛrɛ wa pe juguye mbele pe yaa ka pye shɔnye na pe na.

⁶ Mi yaa ka fanɔga gbɔgo le Zhuda cɛnlɛ woolo pe ni.

Mi yaa ka Zhozɛfu setirige piile† pe shɔ.

Mi yaa ka sɔngɔrɔ mbe pan pe ni wa pe tara naa, katugu pe yinriwɛ yɛn na na.

Ki yaa ka pye ndɛɛ mi sila je pe na.

Muwi mi yɛn Yawe Yɛnnɛlɛ, pe Yɛnnɛlɛ le.

Mi yaa ka pe yɛnrɛwɛ pi logo.

⁷ Efirayimu cɛnlɛ woolo pe yaa ka pye paa nambala kotogofennɛ yɛn.

Pe nawa pi yaa ka yinnɔgi pe na ndɛɛ leelee mbele duvɛn wɔ.

Pe piile pe yaa kaga wogo ki yan mbaa yɔgɔri.

Yɔgɔrimɔ gbɔɔ yaa ka pye wa pe kotogo na Yawe Yɛnnɛlɛ li kala na.

⁸ Mi yaa ka wofele win mbe pe gbogolo,

† **10:6 10:6:** Zhozɛfu setirige piile poro nunɔba poro pe yɛn Izirayɛli woolo wele.

katugu mi yaa ka pe sho.

Pe yaa songoro mbe lege naa paa yeye nga na
paa pye faa we.

⁹ Mi pe jaraga wa dunruya cengele ke sogowa.

Een fo mbe pe ta wa ki taleere ti ni, pe yaa nawa
to na na.

Poronaa pe piile pe ni pe yaa kaa pe yinwege ki
piin.

Ko pungo na, pe yaa ka yiri wa, mbe songoro
mbe pan.

¹⁰ Mi yaa ka pe yirige mbe pe wo wa Ezipiti tara.

Mi yaa ka pe wo wa Asiri tara, mbe pe gbogolo.

Mi yaa ka pan pe ni wa Galaadi tara konaa wa
Liban tara.

Pe censaga ki yaa ka kologo pe na yere.

¹¹ Pe yaa ka kogaje wi kon mbe wo wa jologo ki
ni.

Yenjele li yaa ka kogaje tonmo mba pi maa
yinrigi na tuun pi gbɔn mboo sinnye.

Nili gbaan wi latijuro ti ni fuun ti yaa ka waga.

Asiri tara fenne pe yee gbogowa pi yaa ka ko.

Ezipiti tara fenne pe wunluwo kannkala li yaa
ka sho pe yeri[†].

¹² Mi na Yawe Yenjele, mi yaa kanla fannga ki
le na woolo pe ni.

Pe yaa kaa tanri na nandanwa kala lo na.

Yawe Yenjele lo li yo ma.

[†] **10:11 10:11:** Ezipiti tara fenne pe wunluwo kannkala li yaa
ka sho pe yeri, ko koro wo yen pe wunluwo pi yaa ka to.

11

*Mbele pe yen fannga fenne
Yenḡele li yaa ka
pe fannga ki jan*

¹ Mboro Liban tara, ma tara yesara ti yenḡele,
janḡo kaṣon mbe ye koon sediri tire ti sogo.

² Yoro sipiresi tire, yaa yunḡbɔḡoro senre yuun,
katugu sediri tire ti toori.

To nda ti yen tire tiyɔnrɔ, pèri jaanri.

Yoro Bazan tigboro gboro, yaa yunḡbɔḡoro senre
yuun,

katugu kɔwɔḡo nga lere saa ya ye wa ki ni, pèḡe
tire ti jaanri.

³ Pe yen na simbaala konrifenne pe yunḡbɔḡoro
gbelege ki nuru,

katugu pe naniwe jembe pì jɔḡo.

Pe yen na jara yirifonmbolo pe gbelege ki nuru,
katugu Zhuriden gbaan kɔwɔḡo nga kila pye pe
larasaga ki jɔḡo.

*Simbaala konrifenne shyen
pe kala*

⁴ Yawe Yenḡele, na Yenḡele, pa li yo yeen
fɔ: «Simbaala mbele pe daga mbe gbo, maa pe
konri.

⁵ Mbele pe ma pe lo, pe ma pe gbo, lere na pe
pye mbe yo pe kapege pye. Mbele pe maa pe
perɛ, poro ma yo fɔ: «Sonmɔ yen Yawe Yenḡele
li woo, katugu wè pye penjagboro fenne.» Ki
simbaala konrifenne tipeele pe yerɛ na simbaala
pe yinriwe ta, mbe si ka pe sho.»

⁶ «Ki kala na, mi se tara woolo pe yinriwe ta.
Yawe Yenḡele lo li yo ma. Mi yaa senwee piile pe

le pe sɛnwɛɛ yɛɛnlɛ pe kɛɛ, konaa mbe pe le pe wunlunana wi kɛɛ. Wunlumbolo pe yaa ka tara ti jɔɔ pew, mi se ka lere kpɛ sho pe kɛɛ.»

⁷ Kona, simbaala mbele paa daga mbe gbo, a mi nɛɛ pe konri, mbele paa pye ma te wa simbaŋgbelege ki ni poro wogo ko la wɛ. A mi si simbaala konrikanŋgagala shyen lɛ, ma nunŋba meɛɛ taga nali yinri Yinme kanŋgala, ma sanna li meɛɛ taga nali yinri Nunŋbama kanŋgala. A mi si saa na simbaala pe konri.

⁸ Yenŋe nunŋba ni, a mi si simbaala konrifenne taanri pe puro. A simbaala pɛ si kaa na nawa pi nŋban fun; poro fun, a na la ko pe na.

⁹ Kona, a mi si simbaala pe pye fo: «Mi se konri ye na naa. Mbele yaa ku, poro mbe ku. Mbele yaa ko mbe wo wa, poro mbe ko pe wo wa. Mbele ka koro go na, poro mbaa pe yɛɛ kaa.»

¹⁰ Kona, a mi silan simbaala konrikanŋgala na pe yinri Yinme kanŋgala li lɛ mali kaari, maga naga fo yon finliwɛ mba mila le Izirayeli cɛngɛɛ ke ni fuun ke ni, muu jɔɔ.

¹¹ Ki pilige ki ni, yon finliwɛ pila jɔɔ ma wo wa. Ki pye ma, simbaala mbele paa pye ma te wa simbaŋgbelege ki ni ma wɛ†, poro mbele paa pye nala korosi, a poro sigi jen ma yo Yawe Yenŋɛɛ lo sɛnrɛ ri.

¹² Kona, a mi si pe pye fo: «Ki ka ye ndanla, yanla sara wi kan na yeri. Ɛɛn fo, na kii si ye ndanla, yoo yaga wa.» Ki pye ma, a pɛ si

† **11:11 11:11:** Nga ki yo fo: *Simbaala mbele paa pye ma te wa simbaŋgbelege ki ni ma wɛ, Eburuye sɛnrɛ ti ni, ki sɛnrɛ ti mbe ya logo fun naa fo: Simbaala pɛrɛfenne.*

warifuwe pyo nafa ma yiri ke† jiri ma kan na yeri na sara.

¹³ Kona, a Yawe Yenŋele li silan pye fo: «Na kala li gbogo pe yeri yege nga na ki ko wowi yeen! Ki penjagboro nda ti le, ma sari kan coro fanrifo wi yeri†.» Ki pye ma, a mi sigi warifuwe pyo nafa ma yiri ke wi le ma saa wi kan coro fanrifo wi yeri, wa Yawe Yenŋele li sherigo gbogo ki ni†.

¹⁴ Ko pungo na, a mi silan simbaala konrikanngala shyen wolo na pe yinri Nungbama kanngala li kaari. Mila ko pye maga naga fo tosege nga ki yen Zhuda tara woolo naa Izirayeli tara woolo pe sogowo ki jogo.

¹⁵ Kona, a Yawe Yenŋele li silan pye naa fo: «Koni, simbaala konrifo yaara le, moo yee pye paa tijinliwe fu fo yen.

¹⁶ Wele, mi yaa simbaala konrifo wa yirige laga tara ti ni, na wi se kaa simbaala mbele pe yen na kuun pe yinriwe taa. Wi se kaa kee saa mbele pe pungo pe lagajaa. Wi se kaa mbele pe welege pe were piin. Wi se kaa yaakara kaan mbele pe

† **11:12 11:12:** Warifuwe pyo nafa ma yiri ke wo la pye kulonaja wi losara, naga nari fo penjara ti kan na yeri, po tifaga (Eki 21.32). † **11:13 11:13:** Nga ki yo coro fanrifo, Eburuye senre ti ni, ki koro wi mbe ya logo fun fo tuguron yanfo. Warifuwe piile mbele tagafenne paa pye na paan, tuguron yanfo wila pye naga penjara ti yanni nari gbegele tugumbiile. Wa Yenŋele senre sewe lee na wi yen Eburuye senre ni, nga ki yo fo: *Coro fanrifo*, Yenŋele senre seweele pele yege ni Eburuye senre ni, konaa na pe yinri Siriyaki wi ni, pege yonlogo ma yo fo: *Yarijende tegesaga*.

† **11:13 11:12-13:** Mati 27.9-10

yen ngbaanla pe yeri. Eɛn fɔ, simbaala mbele pɛ tɔrɔ, poro wi yaa kaa kuun mbaa kaa, fɔ yɛɛ mbaa pe yenjoro ti walagi.»

¹⁷ Simbaala kɔnrifo ɲa wì jaga,
wo ɲa wùu simbaŋbelege ki yaga,
jɔlɔɔ yen wi wogo!
Tokobi yaa wi kɛɛ ki kɔn,
mboo kalige yenlɛ li ya.
Wi kɛɛ ki yaa waga wi na pew,
wi kalige yenlɛ li yaa jɔɔ wi na pew.

12

*Yenɲɛle li yaa ka Zheruzalemu ca
ki shɔ, na juguye paga pan
mbe to ki na we*

¹ Yawe Yenɲɛle làa sɛnrɛ nda yo Izirayeli woolo pe wogo na, tori nda. Yawe Yenɲɛle na lì naayeri wi gbegele, ma tara ti tenge, konaa ma yinwege ki le sɛnwee wi ni, pa lì yo yɛɛn fɔ:

² «Ye wele, mi yaa ka Zheruzalemu ca ki pye paa wɔjennɛ yen, na li yen ma yin duven ɲa wi maa yɛɛ kanɲgi wi ni. Cɛngɛle ɲgele fuun ke yen ma ca ki maga, ke yaa wi wɔ fɔ wila pe yɛɛ kanɲgi. Ki yɛɛ kanɲguwa pi yaa ka gbɔn Zhuda tara woolo pe na fun, juguye na paga ka pan mbe malingbɔɔnlɔ censaga kan mbe Zheruzalemu ca ki yon tɔn we.

³ Ko pilige ko ni, mi yaa Zheruzalemu ca ki pye sinndɛlɛɛ ɲga ki nugu cɛngɛle ke ni fuun ke kan. Mbele fuun ka kaa ki jaa mbege yirige, pe yaa ka pe yɛɛ weɛɛ fɔ jɛɲɛ. Kona, dunruya

cengɛɛ ke ni fuun ke yaa ka gbogolo mbe yiri Zheruzalemu ca ki kɔɔgo.

⁴ Ko pilige ko ni, Yawe Yɛnɛɛ lo li yo ma, fɔ mi yaa ka sunndo kɔngɔ wa pe shɔnye pe ni fuun pe na, mbe go yinriwe wa pe shɔn lugufenne pe na fyere gboro ti kala na. Eɛn fɔ mi yaa kaa wele Zhuda tara woolo poro na. Cengɛɛ sanngala ke shɔnye pe ni fuun poro na, mi yaa ka yɛnfyɔnrɔ wa pe na.

⁵ Kona, Zhuda tara teeɛ pe yaa kaa ki yuun wa pe yɛɛ nawa fɔ: «Pa Zheruzalemu ca woolo pe fannɔga ki maa yinrigi wa Yawe Yɛnɛɛ na yawa pi ni fuun fɔ li yeri, lo na li yɛn pe Yɛnɛɛ le.»

⁶ «Ko pilige ko ni, mi yaa Zhuda tara teeɛ pe pye paa kason nanganra yɛn kanngire sɔgowɔ, mbe pe pye paa gbagara kanngire yɛn, nda pɛ mu yarilire pɔgolo sɔgowɔ. Cengɛɛ ngele ke yɛn ma pe maga, pe yaa ka ke tɔngɔ kɛɛ ki ni fuun na. Eɛn fɔ Zheruzalemu ca ko yaa ka koro wa ki yɔngolo nunɔba ke ni wa Zheruzalemu.

⁷ Yawe Yɛnɛɛ li yaa ka keli mbe Zhuda tara seye woolo poro sho, jango Davidi setirige piile poro naa Zheruzalemu ca woolo pe ni, paga kaa pe yɛɛ jate ndɛɛ pe gbɔgowɔ ta ma wɛ Zhuda tara woolo sanmbala pe na.

⁸ Ko pilige ko ni, Yawe Yɛnɛɛ li yaa kaa Zheruzalemu ca woolo pe go singi. Na wi fannɔga ki kologo ma wɛ pe ni fuun na, ko pilige ko ni, wo yaa ka pye fannɔga ni paa wunlunana Davidi wi yɛn. Davidi setirige piile pe yaa ka pye pe yɛɛ na paa Yɛnɛɛ yɛn, paa Yawe Yɛnɛɛ li mɛɛɛ yɛn, na wi yɛn na tanri pe yɛɛ.»

Tara woolo pe yaa ka yege san

⁹ We Fɔ wì yo fɔ: «Ko pilige ko ni, cengele ngele fuun ke yaa ka yiri mbe pan mbe to Zheruzalemu ca ki na, mi yaa yere ki yerewe mbe ke tongo.

¹⁰ Kona, mi yaa yinriwe taga jatere, naa yenrewe jatere kan Davidi setirige piile pe yeri konaa Zheruzalemu ca woolo pe yeri. Pe yaa ka kannga mbaa mi wele, na pè sun njanraga ki ni wi kala na†. Pe yaa ka wi kunwo pi gbele, paa yege nga na lere ma kaa wi pinambyo nungba pe kunwo gbele we. Pe yaa ka wi kunwo pi gbele fɔ jenge, paa yege nga na lere ma kaa wi pinambyo kongbanna kunwo gbele we.

¹¹ Ko pilige ko ni, kunwo gbelege ki yaa ka lege wa Zheruzalemu ca, paa nga na pe maa gbele yarisunngo jelege Hadadi Irimo ki kan, ki ta ki yen, wa Megido ca gbunlundage ki ni†.

¹² Tara woolo pe yaa ka kunwo gbelege gbele. Seye yi ni fuun nungba nungba yi yaa ka kunwo gbelege ki gbele yi ye yi ye. Davidi sege woolo pe yaa ka kunwo gbelege ki gbele pe ye, pe jele pe yaa kaga pye pe ye. Natan sege woolo pe yaa

† **12:10 12.10:** Nga ki yo fɔ: *Pe yaa ka kannga mbaa mi wele, na pè sun njanraga ki ni wi kala na, ki senre ti mbe ya logo fun fɔ: Pe yaa ka kannga mbaa mi wele, mi na pè sun njanraga ki ni we.* Ki senre nda ti yo, ti kala li pye ma yala Zhezu Kirisi wi kunwo kala li ni; Zhan 19.37; Naga 1.7. † **12:11 12.11:** Hadadi Irimo, Fenesi tara fenne poro yarisunngo jelege layi, nga paa pye na jate fɔ ki ma ti pe yarilire ti ma yon. Paa pye naga jate ma yo na paga yarilire ti kon mbe ko, ki yarisunngo ki ma ku, na paga kaa yariluguro ti nuru sanga na ni, ki mee yen. Na paga yarilire ti kon mbe ko, mbe ye ti ni ca sanga na ni, pe mee ki kunwo pi pye.

ka kunwɔ gbelege ki gbele pe ye, pe jɛɛɛ pe yaa kaga pye pe ye.

¹³ Levi sege woolo pe yaa ka kunwɔ gbelege ki gbele pe ye, pe jɛɛɛ pe yaa kaga pye pe ye. Shimeyi sege woolo pe yaa ka kunwɔ gbelege ki gbele pe ye, pe jɛɛɛ pe yaa kaga pye pe ye.

¹⁴ Seye sannya yi ni fuun nunɔba nunɔba yi yaa ka kunwɔ gbelege ki gbele yi ye yi ye. Nambala pe yaa kaga pye pe ye, jɛɛɛ pege pye pe ye.»

13

¹ «Ko pilige ko ni, pulugo tɔnmɔ pa yaa ka janri mbe yiri mbe Davidi setirige piile naa Zheruzalɛmu ca woolo pe kapere naa pe fyongo kapyere ti jogo mberi laga pe na.»

*We Fɔ wi yaa ka yarisunndo ti kɔ
mberi wɔ wa, mbe Yɛnɛɛɛ
yɔn sɛnrɛ yofɛnnɛ yagboyoolo
pe purɔ*

² Yawe Yɛnɛɛɛ na yawa pi ni fuun fɔ, pa li yo yɛɛn fɔ: «Ko pilige ko ni, mi yaa ka yarisunndo ti kɔ mberi wɔ laga tara ti ni, lere se ka nawa to ti na naa. Mbele pe maa pe yɛɛ piin Yɛnɛɛɛ yɔn sɛnrɛ yofɛnnɛ, mi yaa ka pe kɔ mbe pe wɔ laga tara ti ni, mbe mbele yarisunndo gbɔgɔla jatere yen pe ni wi kɔ mboo wɔ pe ni.

³ Na lere wa ka ka pan mbaa Yɛnɛɛɛ yɔn sɛnrɛ yuun bere, wi tosee naa wi nɔsee poro yɛɛ pe yaa wi pye mbe yo fɔ: «Ma daga mbe ku, katugu ma yen na yagbogowo sɛnrɛ yuun Yawe Yɛnɛɛɛ li meɛ ki na.» Mboo ta wi yen na Yɛnɛɛɛ li yɔn

senre yuun, wi tosee naa wi nōsee wi ni, pe yaa wi sun njanraga ni mboo gbo.

⁴ Ko pilige ko ni, Yenḡele yon senre yofenne pe yaa kaa fere taa mbaa Yenḡele li yon senre yuun, mbaa pe yariyanra ti senre yuun. Pe se kaa yongome sire yariporo nii naa, mbaa leele pe fanla mbaa pe yeē piin Yenḡele yon senre yofenne†.

⁵ Pe ni fuun nunḡba nunḡba pe yaa kaa yuun fo: <Mi woro Yenḡele yon senre yofō dē, kere konfo wi mi. Maga le wa na lefonro sanga wi ni, na tafo wilan lo kere tunḡgo ko meḡe ni†.>

⁶ Na lere wa kaa yewe mbe yo fo: <Yingi sagbantitere ti yen ma kotogo ki na yeēn?> Wi yaa ki fo wi yon sogo mbe yo fo: <Pa pànla gbon wa na wenne pe go†.> »

Nga ki yaa ka pye simbaala konrifō wo naa simbaala pe na

† **13:4 13.4:** Yenḡele yon senre yofenne pèle la pye na yariporo nda pàa gbegele yongome sire ni ta nii, nda tila pye fyonwo fenne poro woro, naga nari fo pe yen Yenḡele yon senre yofenne paa yeḡe nga na Eli la pye; 2 Wunlu 1.8; Mati 3.4. † **13:5 13.5:** Eburuye senre ti ni, nga kì yo fo: *Maga le na lefonro sanga wi ni, na tafo wilan lo kere tunḡgo ko meḡe ni*, ki senre ti woro ma filige. Ki senre ti mbe ya logo fun fo: *Maga le na lefonro sanga wi ni, keere yen na yeri.* † **13:6 13.6:** Nga kì yo fo: *Pa pànla gbon wa na wenne pe go*, Eburuye senre ti ni, ki senre ti koro wi mbe ya logo fun fo, pa pànla gbon wa na keenle pe yeri. Mbele pàa pye Yenḡele yon senre yofenne yagboyoolo pàa pye na sagbanra koonlo pe yeē na wa pe koto ro ti na, naga nari fo pe yen na pe yarisunndo ti gbogo; 1 Wunlu 18.28. Pàa pye na nanjara piin ki yarisunndo gbogowo pi na.

⁷ Yawe Yenṇele na yawa pi ni fuun fɔ, pa li yo yeen fɔ:

«Tokobi, yiri ma to na simbaala kɔnrifo wi na,
yiri ma to na pinleyenle wi na.

Simbaala kɔnrifo wi gbɔn maa gbo pa kona
simbaala pe yaa gbɔn mbe jaraga.

Pa mi yaa to simbapiile pe na[†].»

⁸ Pa Yawe Yenṇele li yo yeen fɔ:

«Wa tara ti ni fuun ti ni, senweele paga kɔn mbe
yiri tegesaga taanri, tegesaga shyen woolo
poro yaa ku,

tegesaga nunḡba woolo pe yaa koro go na.

⁹ Mi yaa ki tegesaga nunḡba woolo pe pye kpoyi,
paa yeḡe ṇga na pe ma kaa warifuwe wi le kason
maa pye kpoyi,

mbe pe seḡeseḡe mbe wele, paa yeḡe ṇga na pe
ma kaa te wi le kason mboo seḡeseḡe mboo
wele.

Pa kona pe yaa na yeri,

pa mi yaa pe yɔn sogo.

Mi yaa ka pe pye mbe yo fɔ: <Ye yen na woolo!>

Pa poro fun pe yaa yo fɔ: <Yawe Yenṇele lo li yen
we Yenṇele le.> »

14

Malaga punḡo wogo ṇga

ki yaa ka gbɔn

kona we Fɔ wi panga

¹ Ye wele, Yawe Yenṇele li pilige ki yen na paan.
Ko pilige ko ni, yoro Zheruzalemu ca woolo, ye

[†] 13:7 13.7: Mati 26.31; Maki 14.27

juguye pe yaa ka ye kee yaara ti koli mberi yeele pe yee na ye yee sogowo.

² We Fo wì yo fò: Mi yaa ka cengèle ke ni fuun ke gbogolo wa Zheruzalemu ca ki tanla, mbe malaga gbon ki ni. Pe yaa ka ca ki sho, mbe yinre ti nawa yaara ti koli, mbe sinle jeele pe ni fannga na. Pe yaa ka ca woolo pe walaga nungba koli mbe kari pe ni kulowo, een fo ca woolo sanmbala mbele pe yaa ka koro, pe se ka poro yigi mbe yiri pe ni.

³ Ko pungo na, Yawe Yennele li yaa ka yiri mbe malaga gbon ki cengèle ke ni paa yee nga na làa malaga ki gbon malaga gbompiliye yan yi toro faa yi ni we.

⁴ Ko pilige ko ni, oliviye tire yanwiga nga wa Zheruzalemu ca ki yesinme na, wa yonlo yirisaga kee yeri, li yaa kali tologo ki kan wa ki na. Kona oliviye tire yanwiga ki yaa wali shyen, mbege le wa yonlo yirisaga kee yeri, mbe saga wa wa yonlo tosaga kee yeri, mbe pye gbunlundegé gbogo. Yanwiga ki yeege nungba yaa ka yeri mbe kari wa yonloparawa kamenge kee yeri, yeege sannga ki yaa ka yeri mbe kari wa yonloparawa kalige kee yeri.

⁵ Kona, ye yaa ka fe mbe toro wa na yanwira gbunlundegé ki ni, katugu yanwira gbunlundegé ki yaa ka tonlo mbe gbon fo wa Azali ca ki na. Zhuda tara wunlunana Oziyasi wi sanga wi na, tara tila yeege, a ye teleye pe fe ki yeegeye nga na, pa ye yaa ka fe ma fun. Kona, Yawe Yennele, na Yennele le, li yaa ka pan; li woolo kpoyi pe ni fuun pe yaa ka pye li ni.

⁶ Ko pilige ko ni, yanwa kala se ka pye wa, were

se ka pye wa, tɔnmɔ pi se ka simbi†.

⁷ Ki pilige ki yɔngɔ se ka pye wa, Yawe Yɛnnɛlɛ lo ligi jɛn. Yɔnlɔ se ka pye wa, yɛmbinɛ se ka pye wa; ali yɛmbinɛ, yanwa pi yaa pye wa suyi.

⁸ Ko pilige ko ni, tɔnmɔ jɛmbɛ pa yaa kaa fuun mbaa yinrigi wa Zheruzalɛmu ca. Ki tɔnmɔ pi walaga nungba yaa kaa fuun mbaa kee wa kɔgɔje kuwo wi yeri, walaga sanŋga ki yaa kaa fuun mbaa kee wa Mediterane kɔgɔje wi yeri. Ki yaa kaa piin ma kanga na konaa yɔnrɔ ni†.

⁹ Yawe Yɛnnɛlɛ lo li yaa ka pye tara woolo pe ni fuun pe wunluwɔ. Ko pilige ko ni, Yawe Yɛnnɛlɛ lo nungba pe lo li yaa ka pye Yɛnnɛlɛ le. Lo nungba pe lo mɛgɛ ko pe yaa kaa yinri.

¹⁰ Tara ti ni fuun mbe Zheruzalɛmu ca ki maga, ti yaa ka kanŋga mbe pye paa Araba tara ti yɛn, mbege lɛ wa Geba ca ki na, wa Zheruzalɛmu ca ki yɔnlɔparawa kamɛŋgɛ kɛɛ yeri fɔ mbe sa gbɔn wa Irimɔ ca ki na, wa yɔnlɔparawa kalige kɛɛ ki yeri. Zheruzalɛmu ca ki yaa ka cɛn ki kanŋgara na lara ti go na; ca ki gbɛmɛ pi yaa ka lɛ wa Bɛnzhamɛ yeyɔngɔ ki na fɔ sa gbɔn wa Yeyɔngɔ lɛgɛ ki na, mbe sa gbɔn fɔ wa mbogo ki Yɛnlɛ yeyɔngɔ† ki na; konaa mbe lɛ wa Hananeyɛli sanŋgazo titɔnlɔwɔ wi na fɔ sa gbɔn wa wunlunana wi ɛrɛzɛn tɔnmɔ wɔsaga ki na.

¹¹ Leele yaa ka cɛn wa Zheruzalɛmu ca ki ni. Ca ki tɔngɔwɔ sɛnrɛ se ka yo naa. Ki yaa ka pye

† **14:6 14.6:** Nga ki yo fɔ: *Were se ka pye wa, tɔnmɔ pi se ka simbi*, ki sɛnrɛ ti woro ma filige Eburuye sɛnrɛ ti ni. † **14:8 14.8:** Eze 47.1; Zhan 7.38; Naga 22.1 † **14:10 14.10:** Pele maa ki jate ma yo Yeyɔngɔ lɛgɛ ko nungba ko ki yɛn mbogo ki Yɛnlɛ yeyɔngɔ ye.

yeysinngge na pow[†].

¹² Cengele ngele ke yaa ka yiri mbe sa malaga gbɔn Zheruzalemu ca ki ni, yambewe mba Yawe Yenɲele li yaa ka wa pe na, pi mba: Pe wire ti yaa ka fongo pe na mbe pe ta yere na. Pe yenmbigile ke yaa ka fongo wa ke yentegele ke ni, pe ngayinnggele ke yaa ka fongo wa yon ki ni pe na.

¹³ Ko pilige ko ni, Yawe Yenɲele li yaa ka jatere pirindorogo naa sunndo kongo wa pe na. Pe yaa ka keɛ wa pe yeɛ na, mbe to pe yeɛ na.

¹⁴ Zhuda tara fenne pe yaa ka ye wa malaga ki ni fun wa Zheruzalemu ca ki ni. Pe yaa ka cengele ngele ke yen ma pe maga ke yarijende ti ni fuun ti koli pe yeri, to ti yen te, naa warifuwe, konaa yariporo legere ni.

¹⁵ Yambewe pa yaa ka to fun shonye pe na, naa sofilele worosoye pe na, naa yongomeye pe na, naa sofilele pe na konaa yaayogo nga fuun ki yen wa juguye pe censara ti ni. Ki yambewe po naa senweele pe woo pi ni, pi yaa pye nunɲba.

¹⁶ Ko punɲo na, cengele ngele fuun kaa pan ma to Zheruzalemu ca ki na, mbele paa koro go na ke ni, poro yaa kaa kee yeɛ pyew wa Zheruzalemu mbe saa wunlunaɲa, Yawe Yenɲele na yawa pi ni fuun fo li gbogo konaa mbaa Gbataala ngo feti wi piin.

¹⁷ Dunruya na cenle o cenle na ka koro lii kari wa Zheruzalemu ca mbe sa wunlunaɲa, Yawe Yenɲele na yawa pi ni fuun fo li gbogo, poro se tisaga ki ta.

[†] 14:11 14:11: Naga 22.3

¹⁸ Na Ezhipiti tara fenne pee yenle mbe kari wa Zheruzalemu ca, na paga je mbe yo pe se kari, pe se tisaga ki ta. Cengele ngele kee yenle mbe sa Gbataala nogo feti wi pye, yambewe mba pila to ke na, po cenle Yawe Yenjele li yaa wa Ezhipiti tara fenne pe na.

¹⁹ Ko jologo ko ki yaa to Ezhipiti tara fenne pe na, konaa mbe to cengele ngele fuun ke se ka yenle mbe kari sa Gbataala nogo feti wi pye ke na.

²⁰ Ko pilige ko ni, kengengele ngele pe ma lele shonye pe na, pe yaa kaga yonlogo wa ke na, mbe yo fo: «Mbe pye kpoyi Yawe Yenjele li kan.» Negedagala mbele pe yaa ka pye wa Yawe Yenjele li go ki ni, pe yaa ka pye mbe tēge pe ye Yenjele kan paa wojengele ngele ke ma pye le saraga wosaga ki tanla ke yen.

²¹ Negedaga na fuun wi yaa ka pye wa Zheruzalemu ca konaa wa Zhuda tara, wi yaa ka pye mbe tēge wi ye Yawe Yenjele na li yen yawa pi ni fuun fo li kan. Lere o lere ka ka pan mbe saraga wo, ko negedaga wo wawi ki fo wi yaa ka le, mbe saraga kara ti sogo wa wi ni. Ko sanga wo ni, safari wafu kpe se ka pye wa Yawe Yenjele na yawa pi ni fuun fo li go ki ni naa.

**Bibulu Jinmiire ni
Sénoufo, Djimini: Bibulu Jinmiire ni Bible**

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Djimini Senoufo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Dec 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

a4863791-1c91-5f31-9a8f-034a18a2f8d8